

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام‌علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه ششصد و چهاردهم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۵ مشتمل بر رسیدگی به یک نامه دیوان عدالت اداری ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: رسیدگی به نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای محمدناصر اشرف طالش مبتنی بر ادعای خلاف شرع بودن بندهای (الف، ب و ج) ماده ۲ آیین‌نامه اجرائی تبصره یک ماده ۱۷ قانون اصلاحی ایمنی راه‌ها و راه‌آهن مصوب ۱۳۷۹ و همچنین خلاف شرع بودن ماده ۳ و تبصره‌های آیین‌نامه اجرائی تبصره ۱ و ماده ۳ تبصره ۳ ماده ۱۷ قانون اصلاح ایمنی راه‌ها مصوب ۱۳۷۹ و ماده ۴ همان آیین‌نامه.

بررسی: موارد مورد شکایت خلاف شرع دانسته نشد.

توضیح اینکه بر اساس ماده ۱۷ قانون اصلاح قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن مصوب ۱۳۷۹: «ایجاد هرگونه ساختمان و دیوارکشی و تأسیسات به شعاع صد متر از انتهای حریم راه‌ها و حریم راه‌آهن بدون کسب مجوز از وزارت راه و ترابری ممنوع می‌باشد» و بر اساس تبصره ۱ ماده ۱۷: «دولت می‌تواند از کسانی که بر حسب ضرورت نیاز به احداث مستحذاتی در حد فاصل مذکور دارند با اعطاء مجوز و جوهی را اخذ نماید» بنابراین مستفاد از مجموع ماده ۱۷ و تبصره آن این است که ایجاد مستحذات و دیوارکشی و غیره در حد فاصل مذکور بدون اجازه وزارت راه و ترابری ممنوع است و طبیعی است که وزارت مذکور برای اعطاء مجوز شرائطی را قرار دهد و بندهای «الف، ب و ج» ماده ۲ آیین‌نامه اجرائی تبصره ۱ ماده ۱۷ قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن نیز بصدد بیان شرائطی برای صدور مجوز احداث مستحذات و ... می‌باشد و علی‌هذا بندهای مذکور بر اساس ماده ۱۷ و تبصره آن و مطابق با آن‌ها بوده و با توجه به اینکه اصل اصلاح این قانون به تصویب مجلس شورای اسلامی و تأیید شورای محترم نگهبان رسیده است بندهای مذکور خلاف شرع نمی‌باشد.

در مورد شکایت دوم اگر منظور شاکی شکایت از تبصره ۳ ماده ۱۷ قانون اصلاحی مصوب مجلس شورای اسلامی باشد که مصوبه مذکور مصوب مجلس بوده و به تأیید شورای محترم نگهبان رسیده است و شکایت از آن توجیهی ندارد و اگر منظور شکایت از ماده ۳ آیین‌نامه اجرائی تبصره ۳ ماده ۱۷ قانون مذکور می‌باشد - کما اینکه در دادخواست اول خود تصریح به این مطلب دارد - شکایت مذکور نیز وارد نیست زیرا در آیین‌نامه و تبصره‌های مذکور مالکین را از اصل تصرف منع ننموده است بلکه برای تصرف آنان شرائطی را قرار داده است و حق جعل چنین شرائطی از ناحیه وزارت مستفاد از اصل مصوبه مجلس شورای اسلامی می‌باشد.

کما اینکه اخذ عوارض در برابر اجازه ساختمان‌سازی نیز منع شرعی ندارد همانگونه که شهرداری‌ها از مالکین املاک برای اعطاء پروانه ساختمان در املاک خودشان عوارضی را دریافت می‌کنند.

سیدحسن طاهری خرم‌آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان